

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Die 31. Decembris. De reditu pastorum & relatione eorum quæ audierunt
& viderunt. Ne quid nimis, aut quid minus cum proximo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

DIE XXXI. DECEMBRIS.

DE REDITV PASTORVM, ET RELATIONE EORVM QVAE AVDIERVNT, ET VIDERUNT.

Et reversi sunt Pastores glorificantes, & laudantes Deum, in omnibus quae audierant & viderant, sicut dictum est ad illos: Luc. 2.

VERITAS PRACTICA.

Nè quid nimis, aut quid minus, cum proximo.

SENSVS & RATIO est, quod ubi aequale apparet periculum incidendi in excessum vel defectum, adhibenda est maxime cura, ut moderatio teneatur, ne quid nimis aut minus fiat. Sed in communicatione cum proximo, tale apparet periculum.

Ergo ibi max. me adhibenda est cura, ne quid nimis, aut minus cum illo fiat, quam debet fieri.

I. PUNCTUM.

Occurrunt hic duo consideranda, quae nonnullam videntur habere oppositionem, unde tamen perutile documentum elicitur. Primum est, quod Pastores à praesepio Domini revertentes, non cessabant omnibus obvius praedicare, & miris efferre laudibus, quae audierant ab Angelis & viderant in Pucro nato. Alterum vero huic assimilabile est quod Maria & Joseph mirum servarent silentium, ne quae ulli conquin de hoc Mystetio verba facerent. De Josepho quidem nihil prorsus habet Evangelista; de Maria autem hoc unum, *Quod conser. vabat omnia verba haec conserens in corde suo*, id est sibi soli intenta, conferebat simul quae ab Angelis & à Pastoribus dicebantur, ut inde vel ad laudandum Deum, vel ad profectum eliciendum excitaretur.

Quid porro est, cur Ipsa non etiam sicut Pastores de his loqueretur, & quae tam mira noverat de Filio suo, non communicaret aliis? Aut quomodo Pastores, viri rudes & ignari hoc sibi assumebant? Videlicet ut hinc discas, & loquendum, & silentium. Discè à Pastores, opportune loqui de Divinis & spiritualibus; Discè à Maria Matre, de his etiam suo silentio loco, & tempore. Vix aliud est ubi à Viris etiam spiritualibus peccetur frequentius & gravius, quam in horum aliquo extremorum, sive per excessum sive per defectum. Vel enim nimis se suaque communicant, vel non satis. Et dum saepe unum evitare volunt extremum, in aliud incidant. Quamobrem hic maxime servanda est moderatio: *Nè quid nimis, aut quid minus*. Atque ut practica reddatur Veritas, tunc adhibenda praecipue cautio, & attente consideranda Ratio quae id suadet.

Quando scilicet aequale apparet periculum, & par utrinque occasio imminet, incidendi in aliquod extremum, id est, in excessum vel defectum, circa quod vis obiectum: tum vel maxime attendendum, invigilandum, & uno verbo, sic est cavendum, sicut in periculo & occasione peccati; Nam revera omne extremum, quodcumque sit, sive excedens, sive deficiens, vitiosum est; & sicut virtus non consistit nisi in medio quod est inter utrumque extremum, ita nisi servetur hoc medium, plane vitium est & peccatum. Hinc illa S. Gregorij Nazianzeni praecelara sententia: *Virus om. excessus & defectus pora quò labefactant,* Orat. 26.

non fecit ac regulam additio aliqua, vel sub-
 fractio. Sanctus item Hieronymus aptissimè :
 In virtutibus nec Hyperbates nec Ellypses, nec
 plu., vel minus, sed omnia temperata : Et si à
 recta via paululum declinaveris, non interest
 utrum ad dextram vadaas, an ad sinistram, cum
 verum iter amiseris. Propterea toties admo-
 nemur in Scripturis ; Ne declinemus ad dexte-
 ram aut ad sinistram, sed per viam quam pra-
 cepit nobis Dominus noster, ambulemus.
 Quo etiam spectant illa Sapientum monita :
 Prudentia tua pone modum. Noli esse justus mul-
 tum, neque plus sapias quàm necesse est, ne fortè
 obstupescas. Itane tibi caves in omnibus? an
 potius temeiè & inconsulè te permittis cor-
 ruptæ naturæ, quæ semper in aliquod propen-
 det extremum?

II. PUNCTUM.

SED in communicatione cum proximo, par
 est occasio & æquale utrimque periculum,
 ne quid nimis, aut minus fiat.

Nam ex una parte, qui sibi videntur sapere,
 & aliquid nosse de Divinis, profusiores sæpè
 sunt in loquendo, & verendum magnopere
 ne illis accidat quod ait Ecclesiasticus ; Cor-
 futi quasi vas confractum, & omnem sapienti-
 am non tenebit. Et Sapiens in Proverbiis ; To-
 tum spiritum suum profert stultus, sapiens dis-
 fert & reservat in posterum. Contra quos eti-
 am manifestè Apostolus ; Dico enim per gra-
 tiam qua data est mihi, omnibus qui sunt inter
 vos, non plus sapere quam oportet sapere, sed sa-
 pere ad sobrietatem ; Et unicuique sicut divisit
 Deus, mensuram fidei.
 Ex alia autem parte non minus est periculi,
 si taceas quando loquendum est ; Va mihi quia
 tacui, ait Propheta. Et Sapiens, Ne reverearis
 proximum tuum in casu suo, nec retineas ver-
 bum, in tempore salutis, non abscondas sapienti-
 am tuam in decore suo. Et rursum, Qui abscon-
 dit frumenta, maledicetur in populis ; benedi-
 ctio autem super caput vendentium. Quod san-
 cti Patres interpretantur de communicatione
 rerum spiritualium, ad quam sanctus Petrus
 nos ita strictè obligare videtur, quàm sanctè
 est obligatus Dispensator dispensare bona sibi
 data in hunc finem ; Vnusquisque, inquit, sicut
 accepit gratiam, in alterutrum illam admini-
 strantes, sicut boni dispensatores multiformis

gratia Dei. Ac proinde quitam pio desit ope-
 ri, nonne is suo desit officio? Nonne is per
 defectum peccabit, & minus faciet quàm opor-
 teret? Aut si fortè loquaris, si quæ sentis com-
 municas? Nonne supra quàm tibi licet, tu tibi
 sæpè assumes? Nonne plus nimio te efferes?
 Nonne per excessum delinques? Videsne par
 utrimque periculum? Tenè verò vides in ho-
 rum alterutro sic versari, ut vix unum effugias,
 quin devolaris in aliud?

III. PUNCTUM.

NE quid igitur nimis aut minus fiat, agentis
 cum proximo, tanta cura & diligentia est
 attendendum, quanta est præsens occasio & æ-
 quale utrimque periculum, incidendi in alteru-
 trum extremorum, nisi diligenter attendatur.
 Quod Sapiens aptissimè monuit, dum ait,
 Qui conatur multa agere, incidet in iudicium :
 tum subdit, Recupera proximum secundum vir-
 tutem tuam, & attende tibi ne incidas. Quali
 diceret, nisi attendas, incides, quia lubricum &
 periculosum est opus.

Tota autem attentio cum ex multis pende-
 at circumstantiis, tum personæ, tum loci &
 temporis, tum etiam modi & finis in agendo :
 Vide hic quæ tuæ partes sint, quæ naturalis in-
 clinatio aut divinæ impulsus gratiæ, in alteru-
 trum ex his duobus? An te nimis aut minus
 quàm par esset, communicas? An fortè nimis
 cum quibusdam, & minus cum aliis? An for-
 tè nimis cum aridè ; & minus quando non i-
 ta placet? An fortè nimis cum nobilioribus ;
 & minus cum plebeis? Hæc sunt ubi hæcenus
 deliquisti : hæc sunt ubi deinceps ne delinquas,
 attentio est excitanda. Vide distinctius, ubi, &
 quando, & illud tibi applica. Attende tibi ne
 incidas.

Dixi, custodiam vias meas, ut non delinquam
 in lingua mea. Pone Domine custodiam ori meo,
 & ostium circumstantia labiis meis. In dubio
 factus est minus quàm nimis, Cessa prior causa
 disciplina, & noli nimius esse, ne fortè offendas.

Vide infra decimo octavo Januarii. Et in 2.
 parte, tota Hebdomadâ secundâ post octavam
 Paschæ. In tertia verò parte, Hebdomadâ
 decimâ, post octavam Pente-
 costes.

DIE